

DRAGO BRKIĆ,
BANJA LUKA, Franca Prešerna 14

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-017-005

SJEĆANJA I ZAPAZANJA

o prvim školskim danima u Partizanskoj gimnaziji u Bos. Gradišci

Rođen sam 1930. godine u selu Kukuljama tadašnji srez Bos. Gradiška. Porodica se odmah prvih dana opredjelila za NOP= ali prije rata otac je bio opozicioner, bio je jedno vrijeme cesar, a znam da je i bio u upravi seoske čitaonice u Kukuljama.

Odmah po oslobođenju naše zemlje možda druga polovina maja mjeseca 1945. godine, otišao sam u Bosansku Gradišku u Partizansku gimnaziju, jer sam imao već završenih četiri razreda osnovne škole koju sam pohađao u svome rodnom selu Kukuljama. Iz mog sela otišlo nas je dosta dječaka i djevojčica najviše članova SKOJ-a ili pak onih koji su trebali uskoro da postanu članovi SKOJ-a. Kada sam došao u Bos. Gradišku smješten sam u Internat koji je imao i prije rata istu namjenu. Zgrada je bila zapuštena, bez mnogih stakala na prozorima.

Poslije ~~kratkog~~ vremena iz ove zgrade koje je bila ~~int~~ internet i u kojoj smo bili smješteni, premješteni smo u drugu zgradu, ali ovu zgradu smještena su uglavnom mala djeca ratna siročad. Mi smo prešli preko u jednu veliku zgradu (čini mi se da je je bila Prčića kuća i gostiona, a sada se u toj zgradi nalazi restoran "Novi most"). Spavali smo na spratu, a u prizemlju je bila trpezarija. Zgrada gimnazije bila je jako oštećena i nijedna učionica nije bila upotrebljiva za nastavu, pa je nastava održavana u neposrednoj blizini zgrade gdje smo stanovali i hranili se i u prizemnim prostorijama bila je učionica gdje je održavana nastava i prije i poslije podne.

U sjećanju su mi ostali mnogi detalji i mnogi polaznici partizanske gimnazije. Bilo ih je dosta u partizanskim uniformama (a sam razrednik često je dolazio na nastavu sa prebačenim pištoljem, zvao se Šaptalenko) dok smo mi djeca sa sela bili uglavnom oskudno odjeveni i bez obučice. Čitavo ljeto hodali smo bosi.

U sjećanju mi je ostalo da smo odlazili na Savu i posmatrali leševe koji su išli niz Savu, koje su fašisti u poslednjim danima rata poubijali. Pored toga odlazili smo na Savu da bi

sačekivali naše rođjake i prijatelje koji su se vraćali iz njemačkog zarobljeništva. Oni su uglavnom dolazili vozom do Okučana, a onda dalje do Gradiške pješke. Mi smo ih dočekivali na skeli koja je tada služila za prevoz preko rijeke Save. Oni su uglavnom išli u grupama i sjećam se da su to bili vrlo radosni i prisni ~~svaki~~ susreti bez obzira da li smo među njima imali rodbine. Oni su od nas dobijali prve informacije o pojedinim selima i porodicama i mogu reći da smo im bili vrlo dragi i da ih je naš doček vrlo ~~abra~~ dovaao.

U školi je vladalo veliko drugarstvo. I pored svih oskudica u ishrani, smještaju, školskom priboru i udžbenicima, mi smo uspješna savladjivali nastavu i nikakvih ispada, neposlušnosti ili nediscipline nije bilo.

Koliko se sjećam da je u toku 1945 godine renovirana zgrada gimnazije i početkom sledeće 1946 godine počeli smo pohađati nastavu u zgradi gimnazije što je omogućilo daleko bolje uslove za nastavu.

Neću nabrajati imena mojih drugova i drugarica, jer sam o tome predočio fotografije i koliko sam znao ispunio legendu.

Banja Luka, 9.4.1986 g.

Bjećanje zapisala

Brana Kalabica

Brana Kalabica

Portrauska gimnazija Bos. Gradishtë

Vaska Vukin tel. 33-686

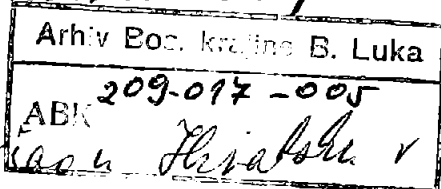
Radila u sredi Bos. Gradishtë odmah poslije oslobađanja
na telefonski poziv izjavio:

Ja sam nakon 3 mjeseca poslije oslobađanja došla
u sredi i radila sam osuđeno obavljajući. Nemaću žofu prije
mene bio ne efedam se, morala kiliti Njandiro

Julian Njandiro tel. 54-005

U vezi gimnazije u Bos. Gradishtë 28-3-86 izjavio:
Ja sam 3 mjeseca bio u B. Luku, u Obiteljskom odobru, poru-
kao me komandir Kapa i onda došao u Bos. Gradishtë
i radila vrijeme opet u B. Luku. Poslije me je bio u
Gradishtë, jer ću ako se nečega efedam.

29-3-86 Njandiro poručio i kaže: Ederla Tarja
išla je u Portrausku gimnaziju u Bos. Gradishtë. Direktor
je bio Ljiljana Horvat sada u B. Luki Kafišević
komada 12 tel. 32-452. Predavači su bili
profesori su bili

Za SH - Gabrilovac - adresa Hrvatske
i m. 10 samostalno njezine
izdajni i geografiji: Vuković Vasko
šaptalenuko

matematičar Kozarčanin Đerod iz Bos. Gradishtë
tuba rediti jele još u Bos. Gradishtë

Dati Portrauske gimnazije koji bi mogli dati više
podataka: Radajević udanik Kozarčanin izjavio u telefonski
u izjavio Julijan Radajević izjavio telefon 49-256

- Janković udata Dujak u telefonski, Gen. šk. 16 Maj. Prigled
- Janković udata u telefonski i u Galerijama